

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/53/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714203773
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6714203773.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Jany Krnáčovej, v právnej veci žalobcov 1/ K. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX Y., 2/ N. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. Y. XXX/XX, XXX XX Y., obaja zastúpení advokátom Mgr. Iankom Troiakom, Advokátska kancelária so sídlom Dukelských hrdinov 34, 960 01 Zvolen, proti žalovanej Z. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XX, XXX XX O., právne zastúpená advokátom JUDr. Jaroslavom Viglaským, Advokátska kancelária so sídlom Mlynská 54, 974 09 Banská Bystrica, o určenie, že finančné prostriedky v sume 16 719,11 € patria do dedičstva o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/38/2014-230 zo dňa 14. mája 2015, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/, 2/ v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov o určenie, že finančné prostriedky v sume 16 719,11 € patria do dedičstva po poručiťelovi D. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom O. XX, ktorý zomrel dňa XX. XX. XXXX. Súčasne rozhodol o povinnosti žalobcov nahradiť žalovanej trovy konania v sume 3 099,90 € na účet jej právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

1.1 V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia podali na súde prvej inštancie určovaciu žalobu podľa ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, pričom preukazovali právny záujem na takejto žalobe v odstránení spornosti vzťahu medzi účastníkmi dedičského konania po nebohom D. B. a takouto žalobou by dosiahli pre seba, ak by bola úspešná, priaznivejšie postavenie v dedičskom konaní. Okresný súd pripustil procesnú opodstatnenosť žaloby a zaoberal sa žalobou po skutkovej stránke. Dokazovaním dospel k záveru, že žaloba žalobcov nie je dôvodná. Žalobcovia žiadali určiť, že finančné prostriedky v sume 16 719,11 € patria do dedičstva po ich starom otcovi D. B., zomrelom dňa XX. XX. XXXX. Pri prejednaní dedičstva po ich starom otcovi bol do dedičstva radený vklad na vkladnej knižke SPORO knižka kapital č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenej u Slovenskej sporiteľni, a. s. vo výške 16,65 € (ďalej len „vkladná knižka“). Posledný výber z tejto vkladnej knižky bol uskutočnený dňa 13. 10. 2008 v sume 16 719,11 € (503 680,- Sk) a to žalovanou. Z ústneho vyjadrenia nebohého starého otca za života mali vedomosť o financiách, ktoré po jeho smrti mali byť rozdelené. Žalovaná riadnym spôsobom nezdôvodnila, čo sa stalo s finančnými prostriedkami, ktoré vybrala z vkladnej knižky nebohého ešte za jeho života, pričom skutkové vyjadrenia žalovanej sa rôznili. Nebolo sporné, že žalovaná po smrti svojej matky Z. B., rod. M. a manželky nebohého D. B. zabezpečovala starostlivosť o otca sama. Poskytovala mu nielen starostlivosť, ale aj opateru, nakoľko žili v blízkosti na spoločnom dvore. Žalobcovia sa vyjadrovali k stretávaniam sa s nebohým starým otcom s tým, že žalobkyňa 1/ pravidelne starého otca nenavštevovala. Podľa jej vyjadrenia to bolo z pracovných dôvodov, keď na prelome rokov 2007 - 2008 osem mesiacov pracovala v zahraničí. Naposledy sa stretli v novembri 2010

na hroboch. Žalobca 2/ navštevoval starého otca pri príležitosti sviatkov, víkendov s tým, že pred smrťou sa s ním stretol v októbri 2011. Za týchto okolností bolo pochopiteľné zo strany D. M., že sa po smrti svojej manželky, s ktorou žil v dlhoročnom manželstve, upál na svoju dcéru - žalovanú a s dôverou sa na ňu obracal vo všetkých záležitostiach a to i finančných. Prejavilo sa to aj tým, že po smrti manželky založil spornú vkladnú knižku dňa 28. 07. 2007 s vkladom 10 400,47 €. Dispozičné právo zriadil k tejto vkladnej knižke žalovanej; v tom čase syn nebohého N. B. a otec žalobcov ešte žil, avšak dispozičné právo k vkladnej knižke mu nezriadil. Rovnako bolo preukázané, že v ten istý deň, keď založil vkladnú knižku boli uskutočnené dva hotovostné výbery po 4 149,24 € (125 000,- Sk) a následne bol vykonaný hotovostný výber z vkladnej knižky až 13. 10. 2008 v sume 16 719,11 €. Tento výber uskutočnila žalovaná. Peniaze z vkladnej knižky nebohého boli vybraté žalovanou takmer tri roky pred jeho smrťou. Podľa výpovedí strán sporu mal nebohý všetky finančné záležitosti riadiť sám a v tomto ohľade bol samostatný až do svojej smrti. Po rozumovej stránke bol orientovaný, vedel čo koná a aká je jeho vôľa. Za týchto okolností konštatoval súd prvej inštancie ako málo pravdepodobné, že by sa nebohý od 13. 10. 2008 až do svojej smrti dňa 02. 11. 2011 nezaujímal o svoje peniaze na spornej vkladnej knižke. Rovnako konštatoval, že nebolo sporné vlastníctvo finančných prostriedkov na tejto vkladnej knižke. Spôsob života, ktorý nebohý podľa popisu strán viedol, keď išlo o pracovitého človeka, ktorý celý život aj s manželkou šetril svedčil o tom, že tento si vedel svoje finančné záležitosti obstaráť sám a sám si ich aj riadil. Do svojej smrti nemal oslabené rozumové schopnosti, vôľu, mal dobré právne vedomie, mal prehľad o tom, aký stav je na jeho vkladnej knižke. Podľa názoru súdu tak musel vedieť o výbere žalovanej čiastky. Je nepravdepodobné, že by sa tento o finančné prostriedky na vkladnej knižke až do svojej smrti nezaujímal. Žalobcovia v posledných rokoch života sa so starým otcom nebohým D. B. stretávali iba príležitostne, ale žalovaná s ním žila v tesnej blízkosti. Žalobca 2/ potvrdil, že sa starý otec pred nimi o svojich finančných záležitostiach nezmieňoval. O tejto skutočnosti svedčí aj to, že práve žalobcovia žiadali v dedičskom konaní zistiť transakcie na spornej vkladnej knižke 10 rokov spätne od smrti starého otca. Je pravdou, že vyjadrenia žalovanej ohľadom finančných prostriedkov z vkladnej knižky nebohého boli rôzne tak v dedičskom konaní, ako aj v trestnom. Súd prvej inštancie poukázal na tieto vyjadrenia s tým, že vychádzal z tvrdení ohľadom vôle nebohého na čerpanie finančných prostriedkov žalovanou. Za týmto účelom žalovaná navrhla vypočuť svedkyne, ktoré vypovedali tak, že finančné prostriedky každej vo výške 8 298,48 € (250 000,- Sk) im boli zo strany starého otca vyplatené. O tomto dare nebol žiaden záznam a pri tomto dare okrem darcu a obdarovanej nebol nik. Obe svedkyne okolnosti darovania opísali zhodne. V ich výpovediach neboli žiadne rozpory. Súd mal za to, že logicky zdôvodnili aj motív daru, keď nebohý D. B. mal k obom vnučkám emotívny vzťah a bolo to aj opačne. Svedkyne zdôvodnili aj tú skutočnosť, prečo nikomu z rodiny nepovedali o tomto darovaní a to ani matke - žalovanej až do súdneho konania. Bolo to na prianie nebohého starého otca pre „pokoj v rodine“. Rovnako bola vypočutá aj tretia dcéra žalovanej a sestra dvoch obdarovaných vnučiek, ktorá objasnila, prečo starý otec jej ako tretej vnučke neposkytol finančné prostriedky. Všetky tri svedkyne boli poučené o význame svedeckej výpovede, o ich právach a povinnostiach, ako aj o trestných následkoch krivej výpovede. Potom súd prvej inštancie nemal dôvod vyhodnotiť výpovede svedkýň za nevieryhodné, tak ako to žiadali žalobcovia, keď navyše vo svedeckých výpovediach nezistil žiaden rozpor.

1.2 K námietkám žalobcov súd prvej inštancie uviedol, že vyšetrovacie konanie, ktoré bolo začaté trestným stíhaním OR PZ Zvolen Obvodné oddelenie PZ Krupina bolo zastavené, lebo posudzovaný skutok nebol trestným činom. K „zošitku darov“ súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná predložila tak do dedičského konania, ako aj do súdneho konania dve listiny, na ktorých je na jednom liste zaznamenaná pôžička od starých rodičov pre vnuka N. B. v sume 1 659,70 € a na druhej sú uvádzané rôzne sumy bez ďalšej výpovednej hodnoty (nie je zrejmé, čoho sa týkajú, za akým účelom, kto záznam vyhotovil, v akom čase, pre koho mali byť poskytnuté). Navyše súd vychádzal zo svedeckých výpovedí s tým, že obe svedkyne potvrdili, že si nebohý starý otec prial pre „pokoj v rodine“, aby dar zostal v tajnosti. Potom nemusel byť v tejto listine zaznamenaný. Ďalší namietaný postup v prípade darovania nehnuteľnosti svedčí o dobrom právnom vedomí nebohého starého otca žalobcov, keď ohľadom týchto darov spísal listiny. K ďalším námietkám žalobcov týkajúcich sa spôsobu nadobudnutia finančných prostriedkov žalovanou vzhľadom na investície do nehnuteľností a motorového vozidla súd prvej inštancie poukázal na to, že z ničoho nevyplýva, že by žalovaná nemohla disponovať uvedenou finančnou čiastkou, keďže s manželom celý život pracovali a krátko pred tým dostala výplatu z dedičstva po svojej nebohej matke, čo v konaní sporné nebolo, nakoľko rovnakú sumu obdržal aj ich otec. Ani vklad žalovanej na jej vkladnej knižke vedenej u Slovenskej sporiteľni založenej 25. 02. 2000 ku dňu 25. 10. 2008 nevylučuje, aby hotovosť, ktorú žalovaná poskytla svoju nebohému otcovi na účel daru vnučkám, nemala v tomto období v hotovosti. Nakoľko mal súd prvej inštancie v konaní preukázané, že D. T. čiastku 16 596,96 € daroval dvom vnučkám v októbri 2008, pričom túto hotovosť doma nemal, lebo to nebolo jeho zvykom, čo v

konečnom dôsledku tvrdili aj samotní žalobcovia, súd žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietol. Nebolo zistené, že by žalovaná finančné prostriedky z vkladnej knižky vybrala bez súhlasu nebohého s cieľom obohatiť sa bez jeho vedomia a na jeho úkor bez právneho dôvodu.

1.3 O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 O. s. p.. V konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, ktorá žiadala priznať trovy konania a tieto v zákonnej lehote vyčísliła. Žiadala priznať trovy právneho zastúpenia, pričom súd rozhodol a priznal náhradu účelne vynaložených trov v konaní, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia v sume 3 099,90 €.

2. V zákonom stanovenej lehote podali žalobcovia dňa 09. 07. 2015 voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie, v ktorom namietali nedostatočne a neúplne zistený skutkový stav veci, ktorý má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.). Rozsudok okresného súdu je podľa žalobcov nepresvedčivý, dostatočne neodôvodnený a nepreskúmateľný, keďže sa súd prvej inštancie nevysporiadal s rozpornými tvrdeniami žalovanej, ako aj všetkými skutočnosťami, ktoré počas konania vyšli najavo. Súd neodôvodnil, prečo rozhodol na základe svedeckých výpovedí a neprihliadol na listinné dôkazy doložené žalobcami, resp. ďalšie skutočnosti, ktoré počas konania boli preukázané. V prvom rade žalobcovia poukazovali na rôzne interpretácie zo strany žalovanej ohľadom vkladnej knižky. Žalovaná odmietala vkladnú knižku ukázať od smrti starého otca až do dedičského konania. Následne uvádzala rôzne odporujúce si tvrdenia. Súd zamietol návrh na vykonanie dôkazu a to dopytu na príslušný peňažný ústav ohľadom zisťovania sťažností na porušenie bankového tajomstva. Žalobcovia na základe takéhoto správania sa žalovanej nadobudli dojem, že nebohý starý otec D. B. nevedel, že peniaze boli prevedené na iný účet. Im mal tvrdiť, že peniaze, ktoré nasporil, budú medzi dedičov rozdelené. Navyše od roku 2008 mal dostatočný časový priestor, aby ich ako svojich dedičov informoval o tom, že peniaze daroval. Rovnako popreli, že by starého otca nenavštevovali. Žalobkyňa 1/ navštevovala starého otca pravidelne, naposledy v novembri 2010. Žalobca 2/ ho taktiež navštevoval vždy počas sviatkov, naposledy v nemocnici v októbri 2011. Mali k nemu dobrý vzťah a mali ho radi. Rovnako zdôraznili, že pri zhodnotení dôkazov súd prvej inštancie nebral do úvahy fakt, že ich otec a syn nebohého, N. B., mal s otcom rovnako dobrý a blízky vzťah a pravidelne ho navštevoval až do svojej náhlej smrti v septembri 2009. V odvolaní žalobcovia spochybnili hodnovernosť a bezúhonnosť vypočúvaných svedkýň W. I. a N. D. (ktorú navrhli v konaní vypočuť práve žalobcovia) s tým, že nebohý starý otec nesúhlasil so sobášom jednej z vnučiek a druhá z vnučiek sa rozviedla, čo sa tiež priechilo životným zásadám nebohého. Z pohľadu starých rodičov svedkyne nevedli usporiadaný život, o čom majú vedomosť z rozhovorov so starými rodičmi. Samotné zriadenie dispozičného práva ku vkladnej knižke pre žalovanú podľa odvolateľov nemožno považovať za takú skutočnosť, ktorá by potvrdzovala upätosť nebohého len na jeho dcéru. Len sa tým potvrdilo, že mal k žalovanej ako dcére dôveru a udelil jej dispozičné právo ku vkladu na vkladnej knižke. Takýto postup zvolil zrejme preto, že žalovaná bola bližšie fyzicky k rodičom, než ich otec, t. j. syn nebohého. Navyše dôveru k tete - žalovanej mali aj oni. V odvolaní zdôraznili, že správne súd prvej inštancie konštatoval v rozhodnutí, že nebohý starý otec bol po rozumovej stránke orientovaný a finančné záležitosti si riadil sám až do svojej smrti, pričom vedel, čo koná a aká je jeho vôľa. O tomto mal svedčiť aj fakt, že si viedol „zošit darov“. Časť z tohto zošitku predložila žalovaná v dedičskom konaní. Napriek tomu, že jej bola súdom uložená povinnosť predložiť ho do spisu, nikdy sa tak nestalo. Poukazovali aj na nelogické držanie „neživej“ vkladnej knižky porúčiteľom len s udržiavacím poplatkom. Zdôraznili, že sa súd nevysporiadal s tvrdeniami žalovanej uvádzanými v rámci dedičského konania a trestného konania ohľadom výberu finančných prostriedkov z vkladnej knižky nebohého dňa 13. 10. 2008. Mali za to, že je rozpor vo vyjadreniach ohľadom darovania finančných prostriedkov žalovanej, pretože nedošlo k darovaniu a darovacia zmluva nebola urobená ani písomne. Žalovaná nedoložila potvrdenie o tom, že by poskytla nebohému otcovi pôžičku. Mali za to, že boli aj rozpory vo výpovediach samotných svedkýň; neexistuje písomný dôkaz o prijatí daru týmito svedkyňami ani dôkaz, ako naložili s prijatým darom. Svedkyne vypovedali stroho a stručne. Ich výpovede považovali za účelovo vykonštruované počas prebiehajúceho súdneho konania pod tlakom novoobjavených skutočností. Mali za to, že tieto svedkyne klamali v snahe pomôcť svojej matke. Domnievali sa, že v ich výpovediach je časový rozpor. Keďže súd založil svoje rozhodnutie na výpovediach svedkýň, tieto mali predložiť dôkaz o tom, že dar dostali. Súd sa však týmito skutočnosťami nezaoberal. Spochybovali hodnovernosť vypočúvaných svedkýň, keďže žalovaná, ktorá je ich matkou pred ich výpoveďami na súde previedla svoje majetky na dcéry. Zdôraznili, že súd ani neskúmal, akým spôsobom nadobudla žalovaná finančné prostriedky, ktoré mala poskytnúť nebohému za účelom ich ďalšieho darovania. Mali za to, že vzhľadom na pohyb na účtoch žalovanej a vkladnej knižke bolo veľmi nepravdepodobné, aby mala doma finančnú hotovosť, jedine ak

by sa jednalo o príjmy z nelegálnej činnosti. Žalovaná od začatia dedičského konania až po súčasnosť uvádza rozporné a zavádzajúce tvrdenia, čím žalobcovia nadobudli pocit, že sa ich snažila podviesť. V závere odvolania žiadali v prípade potvrdenia rozhodnutia, aby pri rozhodovaní o trovách konania súd zohľadnil dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Až v samotnom súdnom konaní sa totiž preukázali nové skutočnosti, ktoré by sa žalobcovia bez tohto konania nedozvedeli. S poukazom na dôvody uvádzané v odvolaní žiadali, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel prípadne, aby napadnutý rozsudok ako nezákonný a nepreskúmateľný zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

2.1 Žalobcovia dňa 23. 09. 2015 doručili Okresnému súdu Zvolen doplnenie dôvodov odvolania voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, kde opätovne poukázali na rozpory vo výpovediach strán v konaní, najmä žalovanej ako aj svedkýň.

3. Žalovaná zaslala súdu vyjadrenie k odvolaniu žalobcov, v ktorom uviedla, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie riadne a úplne zistil skutkový stav veci, správne ho právne posúdil a rozhodnutie je vo výroku vecne správne. Stotožnila sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a poukázala, že súd prvej inštancie viedol súdne pojednávanie mimoriadne dôsledne a ukážkovo precízne, rešpektujúc právo všetkých strán na spravodlivý proces a na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. Konajúca sudkyňa bola pripravená do najmenších podrobností. Aplikácia a výklad použitých hmotnoprávných noriem zo strany sudkyne súdu prvej inštancie je absolútne perfektný, zrozumiteľný, výstižný, stručný a úplný a ústavne komfortný. Na odvolanie voči napadnutému rozsudku nie je daný ani jeden zákonný dôvod. V konaní nedošlo k žiadnej vade, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Skutkový stav veci bol úplne zistený, súd vykonal všetky navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Záver, ktorý súd prvej inštancie urobil o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie je výsledkom jej vnútorného presvedčenia a jej myšlienkového postupu a tvorí ucelenú ničím nenarušenú logickú reťaz. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej nie je povinnosť v odôvodnení rozhodnutia odpoveď na všetky otázky nastolené nespokojným účastníkom a povinnosťou súdu je odpovedať na zásadné otázky, resp. sa vysporiadať so zásadnými námietkami nespokojného účastníka. Pokiaľ žalobcovia poukazovali na návrhy žalovanej ohľadne rozdelenia dedičstva žalovaná mala za to, že návrhy s konaním v danej veci nijako nesúvisia. V rámci dedičského konania v snahe vyriešiť a prejednať dedičstvo po nebohom otcovi navrhla svojim spoludedičom dohodu, s touto však žalobcovia nesúhlasili. Pokiaľ ide o trovy konania zdôraznila, že nie je dôvod na aplikáciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalovanej priznal aj trovy odvolacieho konania.

4. Po doručení vyjadrenia žalovanej k odvolaniu žalobcov títo zaslali odvolaciemu súdu vyjadrenie, v ktorom reagovali na stanovisko žalovanej. S tvrdeniami žalovanej nesúhlasili. Opätovne poukázali na jednotlivé skutočnosti uvádzané v odvolaní a na rozpory vo vyjadreniach tak žalovanej ako aj samotných svedkýň. Poukázali na uznesenie OO PZ Krupina, ktorým bolo trestné konanie zastavené. V rámci trestného konania žalovaná jednoznačne uviedla, že finančná hotovosť z účtu jej otca na jej účet bola darovaná. Táto skutočnosť bola dôvodom a podkladom na podanie uvedenej žaloby. Tvrdenia žalovanej, že si zápisnicu neprečítala, pretože nemala pri sebe okuliare a že poskytla otcovi pôžičku zo svojich peňazí, ktoré mala doma považovali za účelové. Nesporné je, že peniaze previedla z vkladnej knižky nebohého na svoj účet žalovaná. Z výpovedí svedkýň malo vyplývať, že boli od nebohého obdarované, avšak vo svojich výpovediach neuviedli, že sa malo jednať o peniaze pochádzajúce z vkladnej knižky poručiteľa. Navyše ani jedna zo svedkýň nevedeli o údajnej pôžičke nebohého a ich matky - žalovanej. Vyjadrenia žalovanej považujú za účelovo vymyslené v priebehu súdneho konania. Podľa odvolateľov súd pri hodnotení dôkazov nepostupoval dôsledne a neposudzoval všetky dôkazy kontinuálne a vo vzájomnej súvislosti, pričom dospel k nesprávnemu záveru nerešpektujúc zásady formálnej logiky. Odvolatelia mali za to, že finančná čiastka, ktorú žalovaná vybrala z vkladnej knižky patrí do dedičstva po ich nebohom starom otcovi.

5. Rozhodnutie okresného súdu bolo vyhlásené dňa 14. mája 2015, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Odvolanie bolo podané 09. 07. 2015, rovnako za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), ktorým bol v zmysle zrušovacieho ustanovenia § 473 C. s. p. zrušený Občiansky súdny poriadok. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa

ustanovenia § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predtým ako nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 383 C. s. p. viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Doplnenie dokazovania alebo jeho zopakovanie prichádza do úvahy podľa ustanovenia § 384 ods. 1 C. s. p. v prípadoch, ak je odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd nezdiera názor žalobcov, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dokazovanie vykonal aj nad rámec potrebný pre zistenie skutkového stavu relevantného pre rozhodnutie vo veci, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a vyvodil z nich správne skutkové zistenia. Zistený skutkový stav podriadil pod správne zákonné ustanovenia a vec správne právne posúdil podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka ako bezdôvodné obohatenie, pretože v prípade, ak by sa preukázal výber finančných prostriedkov z vkladnej knižky poručiteľa bez jeho vedomia a súhlasu, žalovaná by sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. vydaného po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že nebolo potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 C. s. p. obmedzuje iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a doplnenie ďalších dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ako odpovede na odvolacie námietky žalobcov.

7. Žalobcovia sa v konaní domáhajú určenia, že finančné prostriedky v sume 16 719,11 € patria do dedičstva po nebohom poručiteľovi D. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelom XX. XX. XXXX. Žalobu odôvodňovali tým, že pri prejednaní dedičstva po nebohom starom otcovi bol do súpisu aktív zaradený vklad na vkladnej knižke SPOROknižka kapital č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedenej u Slovenskej sporiteľni v sume 16,65 €. Posledná transakcia na uvedenej vkladnej knižke bola uskutočnená 13. 10. 2008 žalovanou v sume 503 680,- Sk (16 719,11 €). Zostatok vkladu na vkladnej knižke ku dňu úmrtia poručiteľa nekorešponduje so skutočnosťou ako o nej vedeli najmä žalobkyňa 1/ z ústneho vyjadrenia nebohého starého otca ešte za jeho života. Mali za to, že žalovaná výber z vkladnej knižky uskutočnila bez vedomia poručiteľa D. B. a nebol to dar od neho a ani pôžička. Žalovaná popierala skutočnosť uvádzané žalobcami s tým, že žalobu považovala v celom rozsahu za nedôvodnú. Poručiteľ jej sám za svojho života zriadil dispozičné právo k jeho peniazom na jeho vkladnej knižke a dňa 13. 10. 2008 ju požiadal, aby vybrala z vkladnej knižky uvedenú sumu. Túto sumu na jeho požiadanie vložila na svoju vkladnú knižku. Finančné prostriedky v rovnakej hodnote poskytla nebohému otcovi, ktorý tieto finančné prostriedky spotreboval a naložil s nimi podľa vlastného uváženia. Súd vykonal dokazovanie nielen výsluchom strán v konaní, ale aj oboznámením sa s dedičským spisom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 27D/66/2008 ako aj spisom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 21D/156/2011, vyšetrovacím spisom z OO PZ Krupina ČVS: ORP-721/KA-ZV-2013 a správami peňažného ústavu, ako aj ďalšími listinami predloženými stranami v konaní. Z dedičského spisu sp. zn. 21D/156/2011 bolo zistené, že sa vedie dedičské konanie po nebohom D. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelom dňa XX. XX. XXXX. Ako dedičia v prvej zákonnej skupine boli povolaní žalovaná dcéra poručiteľa a žalobcovia vnúčka a vnuk po ich nebohom otcovi Jozefovi Očovskom. Rovnako sa súd oboznámil aj s dedičským spisom po nebohej manželke D. B. Anne G. rod. M., kde k dedeniu boli povolaní manžel a deti, žalovaná a jej brat otec žalobcov. Aj v rámci tohto konania boli do dedičstva radené vklady na vkladnej knižke vedenej v Slovenskej sporiteľni č. XXXXXXXXXXX/XXXX a XXXXXXXXXXX/XXXX. V dedičskom konaní po nebohej Z. B. sa dedičia dohodli na rozdelení dedičstva, žiaden z dedičov sa v tomto konaní po poručiťke nedomáhal započítania daru na dedičský podiel. Súčasne sa súd prvej inštancie oboznámil aj s vyšetrovacím spisom OO PZ Krupina ČVS: ORP-721/JKA-ZV-2013. V rámci vyšetrovacieho konania bola zadovážená správa z peňažného ústavu Slovenská sporiteľňa, a. s., z ktorej vyplynulo, že vklad na SPOROknižke kapital č. XXXXXXXXXXX/XXXX bol vedený na meno D. B., dispozičné právo k tomuto účtu mala žalovaná. Z výpisu z vkladnej knižky vyplynulo, že dňa 13. 10. 2008 bol z nej vykonaný hotovostný výber v sume 16 719,11 €. Zostatok ku dňu 31. 12. 2008 predstavoval 16,61 €. Výber tejto čiastky uskutočnila žalovaná, ktorá pri výpovedi uviedla, že finančné prostriedky čerpala na základe požiadavky otca. Bez jeho vedomia by na jeho účet nešla a ani by nikdy nezobrala žiadne financie. Žalobcovia v rámci konania pri výsluchu potvrdili, že žalovaná poskytovala nebohému osobnú starostlivosť. Starý otec nebol imobilný, nepotreboval však takúto osobnú starostlivosť. Pripadalo im nepravdepodobné, aby starý otec, ktorý bol šetrný, tri roky pred smrťou vo veku 83 rokov spotreboval pre svoje potreby takú veľkú hotovosť. Žalovaná pritom ani nevedela uviesť, na čo by ju spotreboval. Žalovaná potvrdila, že

dispozičné právo k vkladnej knižke mala ona, toto zriadil ešte za života jej matky. Starala sa o neho a po smrti matky mala na starosti aj domácnosť otca. Finančnú čiastku z vkladnej knižky vybrala na jeho požiadanie. Predtým mu dala svoje peniaze. K tomu, na čo ich potreboval sa vyjadriť nevedela. V rámci konania bola doložená aj sporná vkladná knižka, ktorá potvrdila skutočnosti zistené v rámci trestného konania. Súd prvej inštancie vyhodnotil aj svedecké výpovede svedkýň vypočúvaných v konaní Z. I., J. H. a N. D., ktorú navrhli vypočuť žalobcovia. Jedná sa o dcéry žalovanej. Strany v konaní ako aj svedkyne potvrdili, že nebohý bol po rozumovej stránke orientovaný až do svojej smrti, vedel čo koná a aká je jeho vôľa. Súd prvej inštancie potom zhodnotil, že za týchto okolností je málo pravdepodobné, že by sa o vkladnú knižku až do svojej smrti dňa 02. 11. 2011 nezaujímal o svoje peniaze na spornej vkladnej knižke. Podľa názoru súdu musel vedieť o výbere tejto sumy žalovanou. Je preto nepravdepodobné, že by sa o finančné prostriedky na vkladnej knižke až do svojej smrti nezaujímal. Naopak, žalobcovia sa v posledných rokoch života s poručiteľom stretávali ojedinele. Žalobca 2/ uviedol, že sa starý otec nezmieňoval o svojich finančných záležitostiach. O tejto skutočnosti svedčí aj fakt, že žiadali v rámci dedičského konania preveriť transakcie 10 rokov späť od smrti starého otca. Námietky, ktoré v odvolaní žalobcovia uvádzali boli námietky, ktoré prezentovali počas celého konania a s ktorými sa súd prvej inštancie vysporiadal.

8. V sporovom konaní, o ktoré v posudzovanej veci ide, ležala aj za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov na stranách sporu, ktorí mali podľa ustanovenia § 79 ods. 1 O. s. p. povinnosť označiť dôkazy k preukázaniu svojich tvrdení aj povinnosť unesenia dôkazného bremena podľa ustanovenia § 120 ods. 1 O. s. p.. Rozsah a konkrétnu podobu dôkazného bremena určuje hmotnoprávna norma, od ktorej si strana sporu svoj nárok odvodzuje. Dôkazné bremeno ohľadom tvrdení, ktorými odôvodňujú žalobcovia svoj nárok zaťažuje žalobcov. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovia nepreukázali svoje tvrdenia, že sa žalovaná obohatila na úkor ich právneho predchodcu. Na základe výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nie je možné prisvedčiť žalobcom, že finančné prostriedky žalovaná čerpala z vkladnej knižky poručiteľa bez jeho vedomia. Sami niekoľkokrát vo svojej výpovedi a aj v odvolaní potvrdili, že poručiteľ až do svojej smrti bol natoľko rozumne vyspelý a zorientovaný, že si dokázal obhospodarovať svoje financie sám. Potom vyznieva nepresvedčivo ich tvrdenie, že by o čerpaní takejto čiastky z jeho vkladnej knižky poručiteľ vedomosť nemal. O tom, že žalovanej dôveroval svedčí aj fakt, že jej zriadil dispozičné oprávnenie nakladať s vkladnou knižkou a to ešte za života otca žalobcov, teda svojho druhého dieťaťa. V konaní nebolo zistené a ani preukázané, že by poručiteľ po výbere z vkladnej knižky, t. j. po 13. 10. 2008 akýmkoľvek spôsobom dopytoval žalovanú na vrátenie vkladnej knižky alebo domáhal sa vrátenia týchto finančných prostriedkov, resp. iným spôsobom žiadal vysvetliť, prečo bol uskutočnený výber z tejto vkladnej knižky. Je málo pravdepodobné, že za obdobie viac ako tri roky sa nedomáhal vrátenia vkladnej knižky, ktorá po uskutočnenom výbere ostala u žalovanej a ani nezisťoval, kde sa mali tieto finančné prostriedky podieť. Preto skutočnosti zistené v konaní nasvedčujú pravdivosti tvrdení žalovanej vrátane svedkýň, ktoré zdôvodnili okolnosti darovania, tieto popísali zhodne a v ich výpovediach tak, ako súd prvej inštancie, ani odvolací súd nevidel žiadne rozpory. Na základe dôkazov obostojí názor súdu prvej inštancie, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zodpovedal všetky zásadné otázky, resp. sa vysporiadal so zásadnými námietskami žalobcov. Základné právo na súdnu ochranu ako aj právo na spravodlivé prejedanie veci nevyžaduje, aby odôvodnenie súdneho rozhodnutia nevyhnutne muselo odpovedať na všetky otázky a zachádzať do všetkých detailov sporu. Postačuje zdôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k tým otázkam, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolatelia v rámci odvolania, ale aj v rámci konania pred súdom prvej inštancie kládli hypotetické otázky, na ktoré si nevedeli zodpovedať ako nespokojné strany sporu, avšak dôkazy preukazujúce ich tvrdenia v rámci konania nedoložili. Tvrdenia žalobcov nemožno považovať ani za nepriame dôkazy preukazujúce opodstatnenosť nimi uplatňovaného nároku. Naopak, skutočnosti v rámci konania zistené nasvedčujú pravdivosti tvrdenia žalovanej a vypočutých svedkýň najmä s poukazom na rozumovú vyspelosť poručiteľa, jeho finančnú gramotnosť a snahu vysporiadať si všetky náležitosti aj pokiaľ ide o financie. Výsledok sporu zodpovedá miere, v akej sporové strany dôkazné bremeno uniesli.

9. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania na súde prvej inštancie zodpovedá obsahu spisu a ustanoveniu § 142 ods. 1 v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 O. s. p., preto aj v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený ako vecne správny. Dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v tvrdeniach žalobcov ohľadom opodstatnenosti nároku nimi uplatňovanom s tým, že nové okolnosti vplynuli až v rámci konania pred súdom, neobstoja. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje

na úpravu v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, kde ustanovenie § 257 C. s. p. výnimočne umožňuje súdu nepriznať náhradu trov konania úspešnej strane sporu, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Vzhľadom na odvolanie žalobcov aj ohľadom výroku o trovách konania odvolací súd posudzoval, či sú splnené podmienky pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia. Je potrebné zdôrazniť, že základným kritériom priznania náhrady trov konania je zásada úspechu v spore (§ 255 C. s. p.). Zásada úspechu vo veci je charakteristická pre sporové konania a uplatňuje sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré jej vznikli. Je to tzv. zásada zodpovednosti za výsledok sporu. Je nepochybné, že v danej veci sa jednalo o sporové konanie, kedy súd správne aplikoval vyššie citované ustanovenia v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku. K aplikácii dôvodov hodných osobitného zreteľa tak môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii. Súd si však všima aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Ide tu o zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok, aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. V určitých prípadoch je možné prihliadať aj na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, avšak nie každú okolnosť, ktorá by aj bola príčinou vzniku sporu, možno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by inak úspešnej strane v konaní súd náhradu trov konania nepriznal. Súd v danej veci nevidel dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 C. s. p.. Podľa odvolacieho súdu správne súd prvej inštancie rozhodol o náhrade účelne vynaložených trov spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, ktoré žalovaná vynaložila pri bránení svojich nárokov v danom konaní.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 a 2 a § 396 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v rozsahu 100 % vzhľadom na úspech žalovanej v odvolacom konaní.

11. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).